

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 104.983 van 21 maart 2002
in de zaak A. 72.329/VII-14.977.**

In zake : Antoine DELLAERT,
die woonplaats kiest bij
advocaat A. CORNELISSEN,
kantoor houdende te EVERGEM,
Langerbrugsestraat 16a

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat E. VAN ACKER,
kantoor houdende te GENT,
Brugsesteenweg 318.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Antoine DELLAERT op 3 december 1996 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling van 2 oktober 1996 waarbij zijn beroep tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen houdende het weigeren van de vergunning voor het veranderen van een vergunde gemengde veehouderij gelegen aan de Volpseweg 4 te Evergem, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd;

Gelet op het arrest nr. 65.888 van 17 april 1997 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 11 september 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 12 februari 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 7 maart 2002;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat C. VAN DER SYPE die, loco advocaat A. CORNELISSEN verschijnt voor verzoeker, en van advocaat D. DE KEYSER die, loco advocaat E. VAN ACKER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker exploiteert een gemengde veehouderij aan de Volpseweg 4 te Evergem. Hij beschikt daartoe over vergunningen voor het houden van 84 runderen, 19.200 braadkippen, 60 zeugen en 334 vleesvarkens.

1.2. Op 30 november 1995 dient verzoeker een milieuvergunningsaanvraag in bij de bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen voor de uitbreiding en omvorming van zijn inrichting, door vermindering van het aantal runderen en uitbreiding van het aantal kippen, om te komen tot een bedrijf met 35 runderen, 38.200 braadkippen, 60 zeugen, 334 vleesvarkens en de opslag van 15.000 liter mazout.

De aanvraag wordt ontvankelijk en volledig verklaard op 13 december 1995.

1.3. Op 18 april 1996 weigert de bestendige deputatie de gevraagde vergunning omdat een ecologisch verantwoorde mestafzet niet verzekerd is.

1.4. Op 6 mei 1996 stelt tegen dit weigeringsbesluit beroep in bij de Vlaamse regering.

1.5. Nadat de vereiste adviezen werden uitgebracht, wordt op 2 oktober 1996 het thans bestreden besluit genomen: het beroep wordt ongegrond verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd op grond van de volgende overwegingen :

“Overwegende dat deze vergunningsaanvraag ontvankelijk en volledig werd verklaard vóór 01 januari 1996;

Overwegende dat de aanvraag de uitbreiding betreft van een vergunde inrichting door afbouw met 49 runderen en uitbreiding met 19.000 slachtkippen tot een totale dierenpopulatie van 35 runderen, 60 zeugen, 334 mestvarkens en 38.200 slachtkippen;

Overwegende dat de totale mestproductie van de inrichting op jaarbasis 10.471 kg P2O5 bedraagt (5 kalveren, 10 runderen tussen 1 en 2 jaar, 20 melkkoeien, 60 zeugen, 334 mestvarkens en 38.200 braadkippen); dat de exploitant over 15,1 ha eigen cultuurgrond beschikt (goed voor 2.265 kg P2O5-afzet berekend voor een bemestingsnorm van 150 kg/ha); dat daarnaast nog een afzetcontract bijgesloten werd voor de afzet voor 4.811 kg P2O5 waarvan door de Mestbank slechts 3.055 kg P2O5 wordt aanvaard omdat van de 37,55 ha vermeld op het contract slechts 20,37 ha kan aanvaard worden omdat die gebruiker de rest van zijn gronden nodig heeft voor een verantwoorde mestafzet van de mestproductie van zijn eigen dieren;

Overwegende dat de aanvrager dus 5.320 kg P2O5 kan afzetten (2.265 kg P2O5 via gronden in eigendom of in pacht en 3.055 kg P2O5 via afzetcontracten; dat bijgevolg de grondgebonden en de grondverbonden afzet niet voldoende is voor een verantwoording van de mestafzet van deze inrichting;

Overwegende dat er naast deze verantwoording van de mestafzet op gronden nog een exportcontract is voor 3.679 kg P2O5 (het gewijzigde contract dat werd doorgestuurd na de GMVC); dat dit contract niet in rekening werd gebracht door de Mestbank, aangezien de in het contract vermelde gebruiker (Sturm Walter, Waterlandkerkje, Nederland) woonachtig is in Nederland; dat bijgevolg dient voldaan te worden aan de desbetreffende EEG-reglementering en de desbetreffende Nederlandse wetgeving; dat het contract gesloten werd tot export van kippenmest; dat dergelijke transporten op basis van de EEG-richtlijn 92-118 en het Ministerieel besluit van 27 juni 1994 in de toekomst nog steeds mogelijk zullen zijn mits te voldoen aan de voorwaarden zoals voorzien in de EEG-verordening 93-259; dat hiertoe toelating dient gevraagd te worden aan de bevoegde nederlandse overheid; dat voor zover geweten geen van de contractanten een dergelijke toelating heeft;

Overwegende dat er bijgevolg een mestafzetmogelijkheid is voor in totaal 5.320 kg P2O5 (5.320 kg via afzet op gronden in Vlaanderen en 0 kg via erkende export buiten Vlaanderen); dat er bijgevolg voor deze inrichting naar

de toekomst toe onvoldoende mestafzetmogelijkheden zijn om de op de inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde wijze te kunnen afzetten; dat bijgevolg deze aanvraag niet verenigbaar is met artikel 5.9.8.3 § 3 van Vlarem II" ;

2. De gegrondheid van het beroep

2.1. Overwegende dat verzoeker in een enig middel de schending aanvoert van “het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijk motivering van de bestuurshandelingen evenals het ontbreken van rechtens vereiste feitelijke grondslag”; dat hij onder meer doet gelden dat het bestreden besluit de vergunning tot uitbreiding van zijn bestaande inrichting weigert onder verwijzing naar artikel 5.8.9.3., § 3, van Vlarem I, omdat voor de betrokken inrichting een ecologisch verantwoorde mestafzet naar de toekomst toe niet zou zijn gewaarborgd; dat hij verder stelt :

"Het decreet van 20 december 1995 tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (B.S. 30 december 1995) is in werking getreden op 1 januari 1996.

In artikel 11 van voormeld decreet wordt bepaald dat het besluit niet van toepassing is op de vergunningsaanvragen waarvan de datum van ontvankelijkheid en volledigheidsverklaring vóór de inwerkingtreding van het besluit ligt.

De vergunningsaanvraag van verzoekster werd op 21 december 1995 ontvankelijk en volledig verklaard.

De vergunningverlenende overheid kon van verzoekster dan ook niet eisen dat documenten worden voorgelegd die aantonen dat een ecologisch verantwoorde mestafzet gewaarborgd is."

dat hij, verwijzend naar verschillende arresten van de Raad van State terzake, besluit dat het meststoffendecreet in casu geen grond kon bieden om de vergunning te weigeren;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord repliceert dat de verwijzing naar de rechtspraak van de Raad van State niet opgaat, aangezien het decreet van 20 december 1995 vanaf 1 januari 1996 een koppeling tot stand heeft gebracht tussen de milieuvergunning enerzijds en het mestbeleid anderzijds, dat deze koppeling onmiddellijke uitwerking heeft, dat de bevoegde minister, wanneer hij uitspraak doet, ertoe gehouden is de reglementering toe te passen die geldt op het ogenblik van de uitspraak, “zijnde het nieuwe Mestdecreet”, dat verzoeker overigens zelf verwijst naar artikel 11 van het

vergunningenbesluit, maar dat de vergunningsprocedure los staat van de koppeling tussen het verlenen van de milieuvergunning en het mestbeleid, dat “subsidiair met betrekking tot de rechtspraak van de Raad van State ten aanzien van het Decreet van 23 januari 1991” zij nog aanmerkt dat, wanneer de vergunningsaanvrager toch mestafzetdocumenten voorlegde, de vergunningverlenende overheid daar rekening mee moest houden bij de beoordeling van de zaak, hetgeen in casu dan ook is gebeurd; dat, wat de motivering van het bestreden besluit betreft, zij onder verwijzing naar de in de loop van de beroepsprocedure uitgebrachte adviezen, concludeert dat het besluit afdoende met redenen omkleed is;

2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord herhaalt dat zijn vergunningsaanvraag volgens het regime van het oude meststoffen-decreet en de daarop betrekking hebbende rechtspraak moest worden beoordeeld, daarbij verwijzend naar "artikel 11 van het vergunningenbesluit", dat artikel 34, § 6, 2°, van het "vernieuwde meststoffendecreet", waarin wordt bepaald dat de Vlaamse regering geval per geval de regels bepaalt waaraan bedrijven bij de milieuvergunningsaanvraag moeten voldoen inzake de bewijsvoering van de toekomstige mestafzet, pas in werking is getreden op 1 januari 1996 en dat het helemaal niet vanzelfsprekend is dat de werkingssfeer *ratione temporis* zich zou uitstrekken tot milieuvergunningsaanvragen die -zoals in casu- ontvankelijk en volledig werden verklaard vóór die datum; dat hij tenslotte stelt dat de verwijzing naar artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem II aan deze argumentatie geen afbreuk kan doen, omdat deze bepaling op zich de vergunningverlenende overheden geen grond verschaft om, op grond van de te verwachten mestproductie en de voorziene afzet ervan, een milieuvergunningsaanvraag tot uitbreiding van een veehouderij te weigeren;

2.4.1. Overwegende dat uit het sub 1.5 geciteerde blijkt dat de gevraagde milieuvergunning werd geweigerd op grond van de overweging dat “er bijgevolg voor deze inrichting naar de toekomst toe onvoldoende mestafzetmogelijkheden zijn om de op de inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde wijze te kunnen afzetten; dat bijgevolg deze aanvraag niet verenigbaar is met artikel 5.9.8.3., § 3, van Vlarem II”;

2.4.2. Overwegende dat artikel 5.9.8.3., § 3, van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieu-hygiëne (VLAREM II) bepaalt wat volgt :

"De geproduceerde dierlijke mest dient overeenkomstig het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en zijn uitvoeringsbesluiten afgezet op een ecologisch verantwoorde wijze";

dat, zoals ze is geredigeerd, deze bepaling op zich de vergunningverlenende overheden niet toelaat om op grond van de te verwachten mestproductie en de voorziene afzet ervan, een milieuvergunningsaanvraag tot het uitbreiden van een veehouderij te weigeren;

2.4.3. Overwegende dat de normering, zoals ze is ingevoegd door het decreet van 20 december 1995 tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, pas in werking is getreden op 1 januari 1996, nadat verzoekers aanvraag ontvankelijk en volledig werd verklaard op 13 december 1995; dat uit niets blijkt dat het de bedoeling was van de regelgever om de nieuwe bepalingen retroactief te laten werken, derwijze dat reeds ingediende vergunningsaanvragen die bovendien ontvankelijk en volledig waren verklaard zouden moeten vervolledigd worden met bepaalde mestafzetdocumenten; dat, integendeel, één van de uitvoeringsbesluiten van het gewijzigde meststoffendecreet, met name het besluit van 20 december 1995 van de Vlaamse regering tot uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffenvergunningen (vergunningenbesluit) in zijn artikel 11 stelt dat het niet van toepassing is op aanvragen die vóór 1 januari 1996 ontvankelijk en volledig werden verklaard;

2.4.4. Overwegende, voorts, dat de Raad van State geen bepaling bekend is die op het ogenblik dat verzoekers vergunningsaanvraag ontvankelijk en volledig werd verklaard, voorschreef dat de aanvrager van een milieuvergunning bij zijn aanvraag documenten diende te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten diende over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest; dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991 op voormeld tijdstip geen regels bevatte met het oog op het beoordelen van een milieuvergunningsaanvraag, noch verbodsbepalingen die aanleiding konden geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan zoals ze toen golden vier mestafzetmogelijkheden voorhanden waren : het opbrengen op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door

de Mestbank erkend vervoerder en, tenslotte, afname door de Mestbank; dat de overheid derhalve niet de bevoegdheid bezat om bij wege van het weigeren van een milieuvergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling van 2 oktober 1996 waarbij het beroep ingediend door Antoine DELLAERT tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen houdende het weigeren van de vergunning voor het veranderen van een vergunde gemengde veehouderij gelegen aan de Volpseweg 4 te Evergem, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig maart tweeduizend en twee, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS

M.-R. BRACKE